

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia CXX. Et ueniunt in locu[m], cuius nomen est Gethsemane, & dicit
discipulis suis: Sedete hic usq[ue] dum orauero. Et assumit Petru[m] &
Iacobu[m] & Ioannem secum, cœpitq[ue] expauescere & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Matth. 16.

1. Corinth. 5.
Hebr. 2. & 4.
Matth. 3. 17.

Rom. 8

Ut discipuli ad-
monitione Chri-
sti exeperint.

Carnis cōfiden-
tia qualis.

1. Corinth. 12.

stus nihil iuris habet, certè nec in eos habebit, qui illius membra sunt. Quin idem ne infernam po-
dem portas aduersus ecclesiam suam quicquam posse restatur. Neque nos propter peccata debent
debemus. Nam qui nobis à Deo iustitia & satisfactio est factus, idem etiam fidelis est. Propter
in omnibus quæ apud Deum sunt agenda, & pro nobis sua mortis merito assidue intercedit: & pro
dilectus ille filius est, minime irrita erit ipsius apud patrem intercessio. Ideo Paulus quædam
luis nostræ certitudinem infallibilem & aduersus omnes insultus inexpugnabilem esse docet, nec
alia inquit: Christus est, qui mortuus est, imò qui & suscitatus est, qui etiam est ad dextras
qui & intercedit pro nobis. Quis nos separabit à dilectione Dei? &c. Horum ergo fiducia firmamur
mundi conatus & machinationes constanti animo excipiamus, nec unquam nisi à Christo capere
iamur ausili, in quo quicumq; coalescunt, ipsum saluatorem & protectorem fidem experiemus.

Restat ut videamus, quomodo Christi admonitionem Apostoli acceperint. Vbi de Petro postu-
mum agit, quem etiam Christus præ alijs compellat. Respondet ille Christo: Petrus quædam
do multipliciter peccat. Primò sui ipsius fiducia elatus nimis magnificè de se ipso sentit, & ita sua
suam prodit ignorantiam, quod nec proprias vires, vel potius infirmitatem, perperam. Denique
eres suos insolenter contemnit, nec absque illorum ignominia dicit: Etiam omnes offendat, &
non ego. Præterea Christum quodammodo mendacij arguit, & cui hæc dicitur de regni caelis ve-
tio loquenti crederet, de se loquenti credere detestat. Deniq; mori vult cum Christo priusquam
hoc vocaretur, & antequam quid mori se, expertus esset. Sunt hæc graua admodum, & que
confidentior erat. At licet Christum Petro minit antem audirent reliqui, quod hæc ipsa nolite
zer esset abnegaturus, tamen idem cum illo loquuntur, quasi inter sese aduersus Christum certamen
certamen suscepissent.

Elucet in horum exemplo, quale sit carnis ingenitæ, & quorsum nos abripiat cæcis confidentia
Etus, si semel illi indulserimus. Vbi enim se fide præditam esse caro sentit, mox varijs peris
ebria nihil nõ sibijpsi tribuit. Et quia ambitio ex primis parentibus in nos deriuata à patris, &
maiores quotidie vires colligit, vix aliud tam difficile est, quam inter spiritus sancti dona modum
seruare, ne illis effera mur. Vbi verò in periculis declarandum est fidei robur atq; constantia, non
cōsternamur, quo minus illa nostræ spei & persuasioni antea cōceptæ respondet. Quæ causa est, quod
suos Deus varijs modis humiliat, ne sibijpsi interitus authores sint, quod de semetipsis Paulus
tur, &c. Discamus igitur hoc loco, vitæ nostræ instar militia esse, nec in quâ desore pericula, aut
ut in palastra exerceamur. Hæc autem non abijciendus est animus, sed Dei gratia & promissione
confisi intrepidè pugnemus. Attamē nostræ simul infirmitatis memores, victoriā ad vno Deo
re cogitemus, qui suam opem ex fide vera ipsum inuocantibus nunquam ne gabit, sed spiritus
firmabit, ut omnibus malis superiores fiant in Christo Iesu: Cui debetur benedictio, honor, &
potestas in æternum. Amen.

H O M I L I A C X X .

Et ueniunt in locū, cuius nomen est Gethsemane, & dicit discipulis
suis: Sedete hic usq; dum orauero. Et assumit Petrus & Iacobus & Ioan-
nem secum, cœpitq; expauescere & angī. Et dicit eis: Tristis ualde est
anima mea usq; ad mortem, manete hic & uigilate. Progressusq; parit,
procidit in terram, & orauit, ut si possibile esset, abiret à se hora illa. Et
dixit: Abba pater, omnia possibilia sunt tibi, transfer à me istud pocu-
lum: uerum nõ quod ego uolo, sed quod tu. Tunc uenit, & inuenit eos
dormientes, dicitq; Petro: Simon dormis: non potuisti unam horam ui-
gilare: Vigilate, & orate, ne introeatis in tentationem: spiritus quidem
promptus est, caro autē infirma. Et cum rursum abisset, orauit, & eun-
dem dixit sermone. Et reuersus inuenit eos rursum dormientes: etans
enim oculi eorum grauati, neq; sciebant quid ei responderent.

Post descriam vltimam Christi Iesu Cenam, sequitur vt vrbem egressus discipulos secum edu-
 xerit ad montem oliuarum, vbi se ab hostibus capiendum esse sciebat. Quo loco multa facta sunt, & usus pres-
 que nostre institutioni multuariam seruiunt: inter que cumprius memorabile est, quod de Christi
 lucta dicitur, quam in carne sua inter mortis horribiles errores sustinuit. Docet hac non modo quan-
 ta sit carnis nostre infirmitas, verumeriam vt nos ipsos ad mortem preparare, & quibus consolatio-
 nibus illius terrores vincere debeamus. Et quia hoc propter communem moriendi necessitatem om-
 nibus cognitu necessarium est, locus hic singularem diligentiam meretur, qua singulas illius partes
 ex ordine consideremus.

Primò ad montem olearum egreditur Christus, in eum locum, qui Gethsemanas dicebatur, vbi
 hortum fuisse scribit Ioannes, in quem frequenter ire solebat, adeo vt nec Iudae proditori locus esset
 incognitus. Non temere autem accidit, quòd in horto capitur Dei filius, & inde ad mortem abduci-
 tur, qua mundi peccata expiauit. Habet enim hoc aliquam relationem, siue potius antithesim cum
 eo, quòd in Adam lapsu contigit. Is enim in paradiso peccauit, & inde eiectus vnuersum genus hu-
 manum secum exitio inuoluit. Secundus ergo Adam Christus in horto capi & vinciri voluit, vt suo
 merito nobis à peccatorum vinculis solutus amissa felicitatis hereditatem restitueret. Ita factum
 est, vt que primo Adamo peccati & mortis occasionem praeberunt, secundus nostrae redemptionis
 instrumenta fecerit. Id verò nos simul officij admonet, vt similiter ea, quibus vetus homo ad peccan-
 di licentiam & suipius interitum abutitur, nos qui in Christo regenerati sumus, in salutis organa et
 bene agendi materia conuertamus. Latissime ergo patet huius exempli vsus. Qui enim carnales
 adducunt sunt & carnis desiderijs ducuntur, hi non opibus modo & honoribus & voluptatibus licitis,
 verumeriam ingenij donis amplissimis ad scelera in propriam perniciem abutuntur. At qui ex femi-
 ne verbi immortalis renati, & in Christo noua creatura facti sunt, ijs omnia in bonum cooperantur,
 ed quòd omnia sua in eum finem dirigunt, vt Dei gloriam prouehant, quam plurimis profint, & vi-
 ta innocenciam tueantur.

Ceterum obseruatu dignissimum est, quòd sciens volensq; eò exire Christus vbi se caprum iri scie-
 bat. Nec enim illum quicquam eorum ignorauisse, que ipsi euentura erant, abunde patet ex ijs,
 que cum Iuda proditore, deinde cum reliquis discipulis de scandalo egie, quòd ea ipsa nocte passuri
 essent. Exiit tamen in hortum illum, quia ita volebat Deus pater, & iam hora instabat, quam hic ipsi
 constituerat. Vnde colligimus ipsum non hostium vt superatum, sed voluntarium passum fuisse, vt
 suae obedientiae officio nostrae inobedientiae culpam sarciret, & nos patri suo reconciliaret. Et huc
 facit, quòd apud Ioannem ait: Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à meipso. Potesta-
 tem habeo ponendi eam, & potestatem habeo rursum sumendi eam, &c. Ioan. 10.

Quòd verò à Cena sua mystica morti rectè obuiam procedit, cum patrem ita velle sciret, doce-
 quid nos deceat, postquam in Cena sacra nos ipsius discipulos esse professi sumus. Cogitemus diligen-
 ter, que de nobis Dei voluntas sit, & nos ad crucem ferendam accommodemus, quam suscipere iubet
 Christus omnes eos, qui ipsius discipuli censeri volunt. Quia enim cum seria mortis Christi commem-
 oratione nostrae etiam carnis mortificatio coniuncta est, turpissima plane & inexcusabilis illorum
 culpa est, qui ab ipsa Domini mensa ad impure carnis studia reuertuntur, & Christiani nominis
 professionem nouis sceleribus pollunt. Genium sacra olim choreas, ludos & omne lasciuia genus
 coniuncta habebant, quando tunc demum diabolo gratum est, vt seruitium nostrum, quando super-
 stitioni morum quoq; licentiam coniungimus. Sed alia est Christianorum ratio, qui mundo mori de-
 bent, & sacramentorum vsu ad obedientiae fidei officium astringuntur.

Prætere etiam hoc obseruemus, quòd eum locum Dominus frequenter adire, in quo ipsum capi oport-
 tebat. Videmus enim illum in mortis suae meditatione frequenter versatum esse, vt ita se ad illam præ-
 pararet, quam carni terribilem esse nouerat. Imitemur nos Christi exemplum, quos insuper alia
 etiam causa ad meditationem mortis excitant. Nam vt illa prodest, ne quid mortis metu (cum illa
 instat) nostra uocatione indignum faciamus, ita vix alius est efficacior ad pietatem stimulus, quam
 si nos mortales esse, nec quicquam in terris perpetuum habere cogitemus. Memento finis tui (inquit Eccl. 7.
 Strachides) & non peccabis. Et Solomon dicebat: Melius est adire domum funebrem, quam do-
 mum conuiuij, quia illic cernitur finis omnium hominū, & viuens id reponit in corde suo. Scilicet
 I 4

Argumentum
 & usus pres-
 sentis loci

Christus egre-
 ditur in monte
 olearum.
 Ioan. 18.

Genes. 3.

1. Pet. 1.
 Rom. 8.

Christus sciens
 volensq; ad cru-
 cem progredi-
 tur

Qui Cena cō-
 munitate sese
 ad mortem præ-
 parare.
 Marc. 8.

Mortis medita-
 tio utilis.

semene, & dicit discipulis
 Petri & Iacobus & Iohannes
 dicit eis: Tristis uultus
 uultus. Progreffusq; par-
 ter, abiret à se hora illa. Et
 transfer à me istud pocu-
 lum uenit, & inuenit uo-
 tum potuisti unam horam
 ationem spiritus quidem
 um abisset, orauit, & con-
 ursum dormientes, et
 ei respondens

ergo & his miseri sunt, qui cum se mortales esse non possint negare, tamen ne mentionem quidem mor- tis ferre volunt: quasi illa tacente mortis quoque cursus inhiberi queat.

Christus inter discipulos delectum habet. Marc. 9.

Porro ubi in locum constitutum Christus venit, ex tota discipulorum turba tres deligit, quos ad luctum & certamen, cuius ipsos spectatores & testes esse voluit, pro alijs instructos esse novit: Petrum scilicet, Iacobum & Ioannem. Quia enim idem glorificationis ipsius specimen in monte Thabor viderant, nunc eiusdem infirmitate minus potuerunt offendi. Coram illis ergo animi sui angustiam & anxietatem gravissimam fateretur, dicens: Tristis valde est anima mea usque ad mortem, manete hic & vigilate. Non modo quid patitur exponit, verum etiam discipulos dolere & angustia sua confisos esse cupit, ut inde aliquam consolationem percipiat. At miretur aliquis, cur non adeo stebiles in mortis articulo Christus ediderit, quam tot ex gentibus intrepido animo sustinet, & quam multi etiam hodie abq; omni fere, aut saltem cum exigua doloris significatione sustinent?

Christus mortis horribilitatem tenetur.

At hic meminisse decet, cum primis gravem & incomparabilem oportuisse fieri eam passionem, cuius merito & peccata hominum expiari, & mortem deivinci oportebat. Unde vero tanta atrocitas, & horror tam formidabilis? Ex eo nimirum, quod vna cum mortis doloribus (quicquid seui & terribiles sunt) simul etiam Dei iudicium sibi obversari videbat, quo ille peccata punire consuevit. In ipsum enim pater omnium nostrum peccata convenire fecerat (ut istas inquit, & qui homo verus erat, non potuit, non illi terribile videri Dei tribunal, cuius aspectus impiorum quoque mentes sepe ad extremam desperationem cogit. Neq; hic illorum sententiam recipimus, qui se ad Christum indignum dicant, has animi angustias vel ascititias tantummodo & imaginarias, vel alijs ex causis, quam mortis horrore, enatas fuisse sentiunt. Poterant enim eadem ratione negare, cumq; de illius fame, & siti, & lassitudine, & lachrymis scribuntur, que omnia olim Socrates vidu- riva fuerunt, qua in virum fortem caderent. Aut quid obsecro Christus mereri potuit, si non ver- passus est? Imo si imaginaria fuerunt que de Christi passionibus scribuntur, inanis quoque & imagi- naria tantummodo erit nostra fides, que illarum merito nititur. Vel, num simulatorem & illam fingemus Christum, qui (ut histriones in Tragedijs solent) in manibus querelis & gestibus dolorem representavit, quem nullum sentiebat? Vel quid de sudore illius sanguineo dicemus, quem nos ipsi mentis angustia illi expressit, ut Lucas testatur? Quomodo autem id poterat, si imaginaria erit & fictitia? Aut num Deum patrem adeo stolidum dicemus, ut fictitijs querimonijs sibi impetu populi fuerit? Sunt hec omnia multo indigniora, quam si Christum mortis & iudicij diuini conspectum terribilem in istas voces erupisse dicamus. Quia enim mors peccati pena est, per se non peccati eo- illam metuunt, modo ex illius metu nihil a sua vocatione alienum faciant: quod Christum prohibu- nisse, postea ex illius precatione patebit. Quid vero alij illum ob Iude interitum & Iudaeorum repudium adeo indoluisse fingunt, nimis frivolum est. Scimus equidem illi Iudeos cum primis doluisse, & eundem ad Hierosolyma conspectum lachrymas fudisse: at hoc loco de ijs agitur, que nobis redemptionis ergo passus est, qua solida esse non poterat, nisi mortis horrorem vinceret, cum quo necessario congregandum fuit, ut illo superior factus nos ab eo securos faceret. Est ergo hoc Christus Iesu tristitia evidens humanitatis ipsius argumentum, & simul nostra redemptionis certitudinem asserit. Quia enim non corpore modo, verum etiam anima doluit, verus homo sui oportet, quem etia- ma & corpore constare scimus. Et simul patet hic, ipsum tum corporum tum animarum nostrarum redemptorem esse, & fidelem Pontificem, qui nostris infirmitatibus condolere possit, quas in se ipso expertus est. Interim nunquam non meminisse debemus, propter peccata nostra Dei filium tan- tos animi cruciatus sustinuisse, qui illi acerbam hanc tristitia confessionem, adhuc sudorem crucis, & extorserunt. Docet hoc quanta sit peccatorum atrocitas apud Deum, & simul nostram peccatorum duritiam arguit, quibus scelerata que multa & gravia indies committimus, vix gemitum aut lachry- mulam vnicam exprimunt.

Isaie 53.

Luce. 19.

Heb. 2. & 4.

Christus discipulos preceptis instruit.

Ceterum videamus, quid Christus in tanto mœrore à discipulis suis exigat. Manete hic (inquit) & vigilate. Et apud Lucam orare etiam iubet, ne inirent in tentationem, id est ne tentationibus victi succumbant: quod in sequentibus illum iterum admonuisse, Marcus scribit. Manere etiam iubet discipulos, ut ipse ab illis progressus nonnihil commodius oret. Vigilare autem vult, ut nato hostium advenru obruti magis terreantur. Precum etiam meminit, ne confidentiores sint, &

ve omnem salutis sue rationem ab vnus Dei gratia & auxilio pendere intelligant. Ita vero nos omnes officij admonet, quorum est hac ipsa sedulo prestare, si quando crux & aduersa imminet. Maneant singuli in statione, quam ipse Deus commisit, cuiuscumque sine loci & ordinis: nec ignauios imitentur, qui hostis aduentu terribili ordines deserunt & in fugam turpem effunduntur. Imprimis autem hoc ad se pertinere putent magistratus & ecclesiarum ministri, quibus aliorum quoque salus commissa est: ne dum pericula instant, sibi licere arbitrentur, vt priuata saluti cum populi & ecclesie totius incommodo consulant. Deinde vigilemus oportet, ne carnis torpore & innata securitate superati salutem nostram prodamus. Scimus enim nunquam quiescere hostem nostrum, diabolum: nec dormiat mundus, qui omnem extinguenda lucis Euangelicae occasionem sedulo venatur. Quin nec caro nostra nos securos esse patitur, cum in malum procliuus & prona, ex ijs ferere voluptatem quarat, qua Deo inuisa & salutis nostre aduersa sunt. At quia vigilando non multu proficiunt, qui nullis ad resistendum viribus sunt instructi, preces assiduas studio nostro coniungamus oportet, quibus Dei auxilium imploremus, quod ille suum nomen inuocantibus minime negabit. Fidelis enim est, nec nos supra vires tentari patitur, & idem nos monet, vt in die tribulationis ipsum inuocemus, se nos exauditurum pollicetur. Vide Psal. 50. Isa. 65. &c.

Hec autem non verbis modo, sed etiam proprio exemplo Christus discipulis commendat. Nam bis dictis ab illis auellitur (vt Lucas scribit) nimiru quod illi graue esset ab ijs discedere, quos vnice diligebat, & quos sua ope nunc cum primis sustentari oportere, non ignorabat. Inde vero paululum progressus in terram prociat, & preces fundit ardentissimas, de quibus mox dicitur. Nunc enim Christi exemplum obseruari debet, quem a discipulis auulsum fuisse diximus, vt commodius oraret. Quia enim inter precandum angustia & dolore abrepti multa facimus & dicimus, qua alijs indecora videri poterant, non temere secessum querunt, qui ardentius orare instituerunt, vt & liberius cum Deo agant, & tam hominum inportunitate quam ambitionis stimulo (qui ferè obrepere solet) minus interturbentur. Discimus autem, vt quoties nos Deus vocat ad res arduas & magni momenti, ipsi quoque nos inuitos & reluctante carne auellamus ab ijs, que nos remorari possunt. In hoc enim nostris ipsius abnegatio consistit, de qua alibi diximus. Ita olim Abraham a solo natali auulsus est, imo seipsum quodammodo ab innatis affectibus auulsi, quando filium dilectum immolare volebat. Et hoc ipsum iubet Christus, quando nos pre ipso parentes & liberos & coniuges & fratres relinquere & odisse iubet. Imprimis autem hoc morituri obseruent. Egredere enim ab huius carnis ergastulo anima diuellitur, egredere etiam ex mundo hoc demigrat caro, in quo tot sibi chara relinquit. Durum praterea est a dulcissimis liberis, a dilecta coniuge, ab amicis suauissimis nunquam rediturum discedere. Sed cogitemus corpus hoc terribili carceris instar esse, in quo anima cum turpissimis affectibus confistans tunc demum liberabitur, quando hisce vinculis soluta cum Christo viuet. Cogitemus item nihil nos in mundo habere firmum & stabile, & fortassis breui interitura, aut a nobis discessura esse, que modo tam egre relinquimus. Cogitemus nos priores nunc a nostris ed abire, quod illi paulo post nos sint securi, nec illos propter nostrum discessum infelices fieri, cum Deum habeant, qui se viduarum & orphanorum patrem & tutorem esse profiteatur. Hec qui cogitant, ijs non adeo difficile erit, se ipsos cum Christo auellere ab omnibus illis, que vocationi diuine aduersantur.

Nunc Christi preceationem videamus. Scias illius est, vt Deus auferat hoc poculum. Ita vero erucem vocat vnicuique scripturarum more, ed quidd Deus certa mensura & iusto iudicio aduersa & afflictiones nobis distribuit. Quo sensu etiam hora mentio fit, quando priusquam Deus velit, nihil mali nobis accidit, iuxta illud: Nonne duodecim hora sunt diei? Porro magna huic orationi vehementia inest, si patres ipsius singulas excutiamus. Primum enim patrem vocat, vt se merito ad ipsum confugere testetur. Deinde, Omnia possibilia sunt tibi, inquit, & proinde transfer a me istud poculum. Dei vero omnipotentiam allegat, quia in humanis nihil spei reliquum erat. Quia autem Deus non semper facit quacunque potest, sed potentiam voluntate sua, ceu terminis legitimis, circumscriptis, hinc se totum committens, addit: Verum non quod ego volo, sed quod tu. Et eandem orationem tertio repetit, vt vel inde pateat, quam illi hac res cordi fuerit. Est autem oratio hac nouum argumentum vere in Christo humanitatis. Videmus enim in illo voluntatis in diuersas partes fluctantis certamen, quale frequenter in semetipsis sentiunt electi, quando aduersis & afflictionibus

1. Pet. 5.

1. Cor. 10.

Christus a discipulis auellitur.

Math. 5.

Mar. 8. hom. 6.

9.

Gen. 22. 22.

Math. 10.

Luc. 14.

Exod. 22.

Psalm. 68.

Christi ad patrem precatio Ioan. 11.

Monothelita
confutatur.

grauissimis premuntur. Minime enim hic locum habet Monothelitarum delirium, qui de re et simplici voluntate Christi acerrime contendendo, dirum illud & fatale schisma non parum adau- runt, quo Orientales ecclesie ab Occidentibus diuisa, & haec quidem Romano Antichriste, illa- tem Mahumeto praeda facta sunt. Scimus enim Christum, quoad diuinam naturam, vnica & e- dem cum Deo patre voluntatem constanter tenuisse. At quia idem homo factus est, variis illis fluctuantes voluntatis astus in se suscepit, non quod aliud contra Deum volendo peccatum est, sed vt in ea lucta fidei suae obedientiam nobis spectabiliorem faceret. Nec enim per se peccatum est lucta illa voluntatis nostrae, si modum & limites non exceaserit, sed potius euidentis fidei virtutis argu- mentum: vt minime timendum sit, ne Christo peccatum ascribamus, si in illo voluntates con- suamus diuersas. Quoties enim electi crucem deprecantur, quam illis Deus imponere decreuit, non directe preces suas Dei voluntati opponunt, nec cum illa ex professo pugnant, sed afflictionem pro- excitati ad Dei opem (sicuti ille iussit) recurrunt. Caret igitur vitio haec ipsorum voluntas, cum precibus suis exprimunt: primo, quia nobis licet Dei auxilium & liberationem ex malis poscent, & eius rei precepta passim exant: deinde quia finem precum ad arcana Dei decretum tandem referunt, seque totos illius voluntati subiiciunt, eoque spectabilior est (vt paulo ante de Christo diximus) ipsi- rum fides & obedientia, quo magis antea luctati sunt. Diligentius ista admonemus, quia non modo Christum omni culpa rebellionis liberant, verum etiam consolationi infirmorum mirifice seruiant, ne in lucta illa graui tentationum succumbant, quando Christum tandem sustinisse, & superatum fuisse audiunt.

Vera precandi
ratio.
Iacob. 1.

Ephes. 2.
Rom. 8.
Galat. 4.

1. Cor. 2.

Luc. 18.

Admonemur etiam Christi exemplo, vt preces nostras insinuere debeamus. Et primo quidem cum absq; fide nulla oratio Deo grata sit, patrem nos illum agnoscere oportet, vt eius nominis qua- deratio precandi fiduciam in nobis exciet. Pater autem noster est, non modo quia nos creauit (ne enim cum reliquis creaturis commune habemus) sed quod lapsos restituit, & ex vrbis suis reuocatos in filios adoptauit. Quo Paulus respiciens, nos ipsius roinuz sine opus vocat, & in filios adoptionis nos clamare dicit, Abba pater. Deinde quia multa incidunt, quae fidei obstant, vnde hoc verò praecipuum est, si ad humane rationis calculum ea reuocemus, quibus nobis opus est, in Deo omnipotentiam nos mentis oculos reuocare conuenit, qui non modo necessaria largitur, & ex adu- eripere potest, verum etiam in ipsa morte seruare, ne ab ipsius dilectione separemur. De vrbis in dominica orationis praefatiuncula & primus Symboli Apostolici articulus admonet. In hoc enim fidem in Deum patrem omnipotentem, caeli & terrae creatorem, profitemur: in illa vero ex Christi praeepto Deum patrem nostrum dicimus, & eundem in caelis esse testamur, vt pote caeli Dominum omnium quae sub caelo sunt. Et quia patris vox nos de ipsius voluntate certos facit, omnipotentia vero nihil illi impossibile esse docet, non potest non certa ac indubitata fiducia enasci, si dum hoc nomi- nis nostris recte concipiuntur. Quia vero non semper cum arcana Dei decreto vestrae petitionis con- ueniunt, & saepe ea poscimus, quae nec Dei gloria decet, nec nobis salutaria & vtilia sunt: nos nos conditionis eius obliuisci decet, quam Christus in presenti adicit: Verum non quod ego vult, sed quod tu. Huius enim idem nos admonet, cum inter orandū iubet dicere: Fiat voluntas tua in terra, quemadmodum in caelo. Nec id nobis graue vel iniquum videri debet: Si enim hoc Christus facit, multo magis idem nos facere decet, qui ex nobis ipsis caelestia non sapimus, nec etiam scimus quid nobis reuera vtile & salutare sit. Deinde si patrem agnoscimus Deum, ipsa natura lex mouet, vt ipsius voluntati nos totos accomodemus, qui cum pater sit, non aliud vult, quam quod saluati nos inferuiat. Summa ergo omnium sit, vt inter precandum cum fide obedientiam coniungamus, & in nobis certa constabit orandi ratio. Accedat deinde perseverantia, nec pigeat nos rem eandem petere. Solet enim differre Deus interdū, quae dare vult, quando fidem nostram diuinitus exercere pro- deat. Placet autem ei importunitas nostra (sicuti viduae parabola Christus docet) et quod fides vult & constantis argumentum est, quae sola preces Deo acceptas facit. Haec qui obsequant, preces lau- ingens pondus habere sentient. Etsi enim non impetrent quod petunt, maiora tamen et vtiliora Deo conferi, dum illos spiritu fortitudinis & patientiae instruit, & ad omnia aduersa inuictos reddit. In praesenti à Christo non quidem transferretur poculum crucis, miratur autem angelus, qui illi in- stat, vt posito metu omni intrepidus & alacer hostibus obuiam progrediatur, sicuti suo loco dicemus.

Porro discipulos videamus, quid illi Christo orante & cum mortis terroribus luctante, fecerint. Discipuli Christo orante dormierunt. Venit ad illos (inquit Marcus) & inuenit illos dormientes. Pannis verbis illorum oscitantiam perstringit, qui paulo ante inter canendum tam magnifice & liberaliter operam suam Christo polliciti fuerant. Nec enim leuis ille somnus fuit, sed semel & iterum, imò tertio excitati, dormire tamen pergunt, & oculos ita grauatos habent, vt illi ne respondere quidem possint. Facit tamen ad crimen mixtum, quod Lucas illos præ merore obdormiisse dicit. Et solet meror somnum inducere: quod singulare Dei beneficium est, qui ita cauet, ne tristitia & animi anxietate toti absorbeamur. Interim obseruamus hoc loco, quod sic carnis ingenium. Dormit ferè & stertit, dum Christus quam maxime affligitur. Differunt tamen hic pij ab impijs. Illi enim inuitò alacres sunt, & zelo Dei feruntur, postea autem periculorum pondere obruti obstupescunt, dum se humanis viribus et consilijs nihil proficere vident. Impij vero nulla vel Christi vel membrorum ipsius cura tanguntur, dummodo ipsis bene sit: eorum similes, quos propheta in lectis eburneis securos distendi & comessari dicit, dum Ioseph Amos & affligitur. Sunt hæc diligenter obseruanda, ne spem & fiduciam in hominibus collocemus, qui aut non possunt aut nolunt iurare: sed in vno Deo, qui non dormitat, nec vnquam eos negligit, qui ipsius curæ se commiserunt. Si enim in presenti Christus, cum maxime angeretur, ad discipulos roties reuersus est, & illorum salutem sibi tantopere cordi esse ostendit: num illum hodie curam suæ ecclesie deposuisset putabimus, quando illa eius profectione cumprimis opus habet? Simul verò obseruabis, Christum non distimulare hunc discipulorum soporem, sed illum non sine exprobratione arguere. Nam ad Simonem Petrum conuersus, illius confidentiam, qua se prius extulerat, perstringens ait: Simon dormis? non potuisti vnâ horam vigilare? Vel vt Mattheus annotauit: Adeo non potuisti vna hora vigilare mecum? Vides ergo ipsam quoque, carnis infirmitatem reprehensione dignam esse, nedum estrenam peccandi licentiam. Accensantur discipuli, quod merore oppressi officium negligerent. Quid ergo de illis fiet, qui hodie inter acerbissimas membrorum Christi afflictiones securi belluantur, corantantur, sudunt, aut etiam thesauros ingentes per fas & nefas congerunt? Audiamus ergo Christi admonitionem, & nobis dici putemus, quod discipulis dicitur: Vigilate, & orate ne introeatis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Est enim zelo magno pij ferantur, subito tamen remoram grauem sentiunt ex carne, si quando pericula ipsos propius vrgent. Vigilemus ergo o fratres & oremus assidue, vt tentationibus omnibus superiores facti, olim cum Christo Iesu viuamus & regnemus: cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

HOMILIA CXXI.

Et venit tertio, ac dicit eis: Dormite quod superest & requiescite: Sufficit, uenit hora, ecce traditur filius hominis in manus peccatorum. Surgite eamus: ecce qui prodit me, appropinquauit. Et statim adhuc eo loquente, adest Iudas, qui erat unus de duodecim, & cum eo turba multa cum gladijs & fustibus à principibus Sacerdotum, & Scribis, & Senioribus. Dederat autem is, qui prodebat eum, commune signum eis, dicens: Quecumque osculatus fuero, is est: comprehendite eum, & adducite eum. Quum igitur uenisset, statim accedit ad eum, dicitque ei: Rabbi, rabbi, ac deosculatus est eum. Illi uero iniecerunt in eum manus suas, & prehenderunt eum.

Quemadmodum Dei filius Iesus Christus dum pro peccatis nostris afflictus est, exemplum Argumentum simul præbuit, cuius vestigijs nos insistere conuenit: Ita in discipulis ipsius exemplum proponitur, quales soleat esse caro nostra, si quando pericula grauiora imminet. De illis dictum, quod inter canendum alacres & confidentes se vitæ etiam periculum pro Christo adiuros esse promiserint. At idem ubi Christum ad montem oliueti maximis angustijs premi, & præ anxietate sanguinem sudare vident, subito merore superati dormiunt, nec multis admonitionibus excitari possunt, vt officium faciant. Ita qui optimi sunt & zelo Christi aguntur, magnifice quidem sibi de semetipsis pollicentur, qualis soleat esse caro nostra, si quando pericula grauiora imminet. De illis dictum, quod inter canendum alacres & confidentes se vitæ etiam periculum pro Christo adiuros esse promiserint. At idem ubi Christum ad montem oliueti maximis angustijs premi, & præ anxietate sanguinem sudare vident, subito merore superati dormiunt, nec multis admonitionibus excitari possunt, vt officium faciant. Ita qui optimi sunt & zelo Christi aguntur, magnifice quidem sibi de semetipsis pollicentur.